

LA PRIORITAT DE LA PROMESA

Dissabte 29 de juliol

LLEGEIX PER L'ESTUDI D'AQUESTA SETMANA: Gàlates 3:15-20; Gènesi 9:11, 12; Mateu 5:17-20; Èxode 16:22-26; Gènesi 15:1-6.

PER MEMORITZAR:

“Perquè si l'herència depengués de la Llei ja no dependria de la promesa, i, en canvi, Déu va concedir a Abraham el seu favor imposant-hi una promesa”* (Gàlates 3:18).

Una vegada, algú li va preguntar a un polític: “Has complert totes les promeses que vas fer durant la campanya?” Ell va respondre: “Sí... bé, almenys totes les promeses que tenia la intenció de complir”.

Qui no ha estat, alguna vegada, en un extrem o l'altre d'una promesa incomplerta? Qui no ha incomplert una promesa alguna vegada, o a qui no se li va prometre una cosa que després no es va complir?

Afortunadament per a nosaltres, les promeses de Déu són completament diferents. La Paraula de Déu és segura i immutable. “Sí, ho dic i ho faré, ho he determinat i ho realitzaré”, diu el Senyor (Isaïes 46:11).

A la lliçó d'aquesta setmana, Pau dirigeix la nostra atenció a la relació entre la promesa de Déu a Abraham i la llei donada a Israel 430 anys després. De quina manera s'hauria d'entendre la relació entre ambdues, i quines implicacions té això per a la predicació de l'evangeli?

* A SBT: “Perquè, si l'herència *vingués* de la llei, ja no *vindria* de la promesa. Però Déu la va donar per gràcia a Abraham per mitjà d'una promesa”. (Nota del traductor).

LA LLEI I LA FE

Fins i tot si els seus oponents acceptaven que la vida d'Abraham es va caracteritzar sobretot per la fe, Pau sabia que seguirien tenint interrogants sobre per què Déu li va donar la Llei a Israel uns quatre segles després d'Abraham. Amb la recepció de la llei, que no quedava anul·lat qualsevol acord previ?

Què està volent transmetre Pau amb l'analogia entre el testament final d'una persona i el pacte de Déu amb Abraham? Gàlates 3:15-18.

Un pacte i un testament en general són diferents. Un pacte, en general, és un acord mutu entre dues o més persones, sovint anomenat “contracte”, o “acord”; en canvi, un testament és la declaració d'una sola persona. La traducció grega de l'Antic Testament, la Septuaginta, mai tradueix el pacte de Déu amb Abraham amb la paraula grega utilitzada per referir-se a acords o contractes mutus (*syntheke*). Més aviat, fa servir el mot “testament” (*diatheke*). Per què? Probablement perquè els traductors van reconèixer que el pacte de Déu amb Abraham no era un acord entre dues persones, on es fan promeses mútuament vinculants. Al contrari, el pacte de Déu es basava únicament en la seva pròpia voluntat. No depenia de cap clàusula condicional. Abraham simplement havia de confiar en les promeses de Déu.

Pau utilitza aquest doble significat entre “testament” i “pacte” per destacar característiques específiques del pacte de Déu amb Abraham. Igual que en un testament humà, la promesa de Déu s'aplicava a un beneficiari específic: Abraham i la seva descendència (Gènesi 12:1-5; Gàlates 3:16); també incloïa una herència (Gènesi 13:15; 17:8; Romans 4:13; Gàlates 3:29). El més important per a Pau és la naturalesa immutable de la promesa de Déu. De la mateixa manera que el testament d'una persona no pot canviar-se una vegada que ha entrat en vigor, així també la promulgació de la Llei per mitjà de Moisès no pot simplement anul·lar el pacte previ de Déu amb Abraham. El pacte de Déu és una promesa (Gàlates 3:16), i Déu no trenca les seves promeses (Isaïes 46:11; Hebreus 6:18).

Substitueix la paraula *pacte* per *promesa* en els següents passatges. Quina és la naturalesa del “pacte” a cada passatge? ¿De quina manera entendre el pacte de Déu com una promesa aclareix el significat del passatge, i com ens ajuda a entendre millor el que és un pacte? (Gènesi 9:11-17; 15:18; 17:1-21). Què ens ensenya això, a més, sobre el caràcter de Déu, i de com podem confiar en ell?

LA FE I LA LLEI

Pau va advocar vehementment a favor de la supremacia de la fe en la relació d'una persona amb Déu. Va emfatitzar repetides vegades que ni la circumcisió ni cap altra “obra de la Llei” són un requisit per a la salvació, “ja que ningú no serà rehabilitat per les obres de la Llei”* (Gàlates 2:16). De fet, no són les obres de la Llei sinó la fe el que constitueix la marca distintiva del creient (Gàlates 3:7). Aquesta repetida negació de les obres de la Llei suscita la pregunta: “Llavors, la Llei no té absolutament cap valor? ¿Va rebutjar Déu completament la Llei?”.

Ja que la salvació és per la fe i no per obres de la Llei, Pau està dient que la fe va abolir la Llei? Què ens ensenyen els següents textos? Compara Romans 3:31 amb Romans 7:7 i 12; 8:3; i Mateu 5:17-20.

L'exposició de Pau a Romans 3 és anàloga al seu comentari sobre la fe i la Llei a Gàlates. Al pressentir que les seves afirmacions podrien portar a alguns a concloure que està exaltant la fe a costa de la Llei, Pau fa la pregunta retòrica: “¿Invalidem, doncs, la llei per mitjà de la fe?” (Romans 3:31, *SBT*)#. La paraula traduïda com “invalidar” en aquest text és *katargeo*. Pau utilitza aquesta paraula amb freqüència, i se la pot traduir com “anul·lar” (Romans 3:3), “abolir” (Efesis 2:15), “perdre el seu domini” (Romans 6:6, *BM*), o fins i tot “destruir” (1 Corintis 6:13, *BCI*). Sens dubte, si Pau hagués desitjat donar suport a la idea que la Llei d'alguna manera havia estat abolida a la Creu, com actualment alguns afirmen, aquest hauria estat el moment. Però Pau no solament nega aquesta idea amb un enfàtic “no”, sinó també, en realitat, afirma que el seu evangeli “confirma” la Llei!

“El pla de la justificació per la fe revela com va respectar Déu la seva Llei, quan va fixar i va proveir el sacrifici expiatori. Si la justificació per la fe invalidés la Llei, llavors no hi hauria hagut necessitat de la mort expiatòria de Crist per alliberar el pecador dels seus pecats i restablir la seva pau amb Déu.

”A més, la fe genuïna implica en si mateixa una disposició sense reserves a complir amb la voluntat de Déu mitjançant una vida d'obediència a la seva Llei. La fe veritable, basada en el ple amor pel Salvador, només pot induir a l'obediència” (*CBA* 6:506).

Pensa detingudament en tot el que implicaria si Pau efectivament hagués donat a entendre que la fe anul·la la necessitat de guardar la Llei. Llavors, per exemple, l'adulteri, el robatori i fins i tot l'homicidi, deixarien de ser pecats? Pensa en la tristesa, el dolor i el sofriment que podries estalviar-te si simplement obeïssis la Llei de Déu. Quins patiments has sofert com a resultat de la desobediència a la Llei de Déu?

* A *SBT*: “perquè per les obres de la llei cap carn serà justificada”. (Nota del traductor).

A *BEC*: “¿Vol dir que deroguem la Llei per causa de la fe?”. (Nota del traductor).

EL PROPÒSIT DE LA LLEI

A Gàlates 3:19 al 29, Pau fa múltiples referències a “la llei”. A quina llei s'està referint Pau primordialment en aquesta secció de Gàlates?

Alguns –creient que el mot “fins”, en el versicle 19, indica que aquesta llei era només temporal– han pensat que el passatge s'ha de referir a la llei cerimonial, perquè el propòsit d'aquesta llei es va complir a la Creu i així va arribar a la seva fi. Encara que això per si sol té sentit, no sembla ser el que està dient Pau a Gàlates. Tot i que tant la llei cerimonial com la llei moral van ser “afegides” al Sinaí per causa de les transgressions, en considerar la següent pregunta veurem que Pau sembla tenir en ment principalment la llei moral.

Pau diu que la llei va ser afegida? A què va ser afegida, i per què? Compara Gàlates 3:19 amb Romans 5:13 i 20.

Pau no està dient que la llei va ser afegida al pacte amb Abraham, com si fos algun tipus d'apèndix a un testament que modificava les clàusules originals. La llei havia estat en existència molt abans del Sinaí (veure l'estudi de demà). Pau està dient, més aviat, que la llei va ser donada a Israel amb un propòsit completament diferent. Era per dirigir al poble novament a Déu i a la gràcia que ell ofereix a tots els que van a ell per fe. La llei ens revela la nostra condició pecaminosa i la nostra necessitat de la gràcia de Déu. La llei no tenia la finalitat de ser algun tipus de pla per a “guanyar-se” la salvació. Al contrari, va ser donada, diu Pau, “a fi que abundés l'ofensa” (Romans 5:20, *SBT*); és a dir, mostrar-nos amb més claredat el pecat a la nostra vida (Romans 7:13).

Mentre que la llei cerimonial assenyalava al Messies, i emfatitzava la santedat i la necessitat d'un Salvador, és la llei moral, amb les seves prohibicions, la qual revela el pecat, que ens mostra que el pecat no és només una part de la nostra condició natural, sinó que també és, efectivament, una transgressió de la llei de Déu (Romans 3:20; 5:13, 20; 7:7, 8, 13). Per això, Pau diu: “On no hi ha llei no pot haver-hi transgressió” (Romans 4:15). “La llei actua com una lupa. La lupa en realitat no augmenta la quantitat de taques que embruten una peça de vestir, però les fa més visibles i revela més taques petites que les que es poden veure a simple vista”. (WILLIAM HENDRIKSEN, *New Testament Commentary, Exposition on Galatians*, pàg. 141).

LA DURADA DE LA LLEI DE DÉU

La declaració de Pau que la Llei va ser afegida a la muntanya del Sinai, vol dir que la Llei no existia amb anterioritat? Si la resposta és no, quina era la diferència abans i després de la muntanya del Sinai? Llegeix Gènesi 9:5 i 6; 18:19; 26: 5; 39: 7 al 10; i Èxode 16:22 a 26.

Déu no necessitava revelar la seva llei a Abraham amb trons, llamps ni amb una pena de mort (Èxode 19:10-23). Per què, llavors, Déu els va donar la Llei als israelites d'aquesta manera? Va ser perquè, durant la seva esclavitud a Egipte, els israelites havien perdut de vista la grandesa de Déu i els seus elevats principis morals. Com a resultat, havien de prendre consciència de la gravetat de la seva pròpia pecaminositat i de la santedat de la Llei de Déu. La revelació al Sinai, sens dubte, va fer exactament això.

Què vol dir Pau quan esmenta que la Llei va ser afegida “fins que arribés el descendent a qui era destinada la promesa”? Gàlates 3:16-19.

Molts han pensat que aquest text denota que la Llei donada a la muntanya del Sinai era temporal; que va entrar en vigència 430 anys després d'Abraham i després va quedar sense efecte quan va venir Crist. Però aquesta interpretació està renyida amb el que Pau diu sobre la Llei a Romans, com així també en altres passatges de la Bíblia, com ara Mateu 5:17 al 19.

L'error que sovint cometem els lectors amb aquest passatge és suposar que el mot *fins* sempre implica una durada limitada de temps. No és aquest el cas. En descriure la persona que creu en el Senyor, Salm 112:8 diu: “Afermat el seu cor, no tindrà por: fins que ell vegi vençuts els seus adversaris” (SBT). Això vol dir que quan triomfi es tornarà temorós? A Apocalipsi 2:25, Jesús diu: “Retingueu ben fort allò que teniu fins que jo torni”. Vol dir Jesús que una vegada que ell vingui ja no necessitem mantenir-nos fidels?

El paper de la Llei no va acabar amb la vinguda de Crist. Continuarà assenyalant el pecat, mentre existeixi la Llei. El que Pau està volent dir és que la vinguda de Crist marca un punt decisiu en la història de la humanitat. Crist pot fer allò que la Llei mai va poder fer: proveir un veritable remei per al pecat; és a dir, justificar els pecadors i, mitjançant el seu Esperit, complir la seva llei en ells (Romans 8:3, 4).

Alguna vegada t'has parat a pensar: *Si tan sols el Senyor fes això o allò per a mi, o el de més enllà, llavors mai més dubtaria d'ell ni ho qüestionaria?* No obstant això, pensa en el que va succeir al Sinai, a la manifestació tan poderosa del poder de Déu que van veure els israelites i, tot i així, què van fer? Què hauria de dir-te això pel que fa a què és la veritable fe i com podem conservar-la? (Veure Colossencs 2:6).

LA SUPERIORITAT DE LA PROMESA

A Gàlates 3:19 i 20, Pau continua la seva línia de pensament, que tracta específicament que la Llei no anul·la el Pacte de la gràcia; això és important, perquè si la teologia dels seus oponents fos correcta la Llei faria justament això: l'anul·laria. Pensa, llavors, quina seria la nostra posició com a pecadors si haguéssim de dependre de la nostra obediència a la Llei, en oposició a la gràcia de Déu, per a salvar-nos. Al final, quedaríem sense cap esperança.

Tot i que els detalls dels comentaris de Pau a Gàlates 3:19 i 20 són difícils, el seu argument bàsic és clar: la Llei és secundària a la promesa, perquè va ser mediada per àngels i per Moisès. La connexió dels àngels en la recepció de la Llei no s'esmenta a Èxode, però sí que es troba en diversos altres llocs de l'Escriptura (Deuteronomi 33:2; Fets 7:53; Fets 2:2). Pau fa servir la paraula *mitjancer* a 1 Timoteu 2:5 en referència a Crist, però els seus comentaris aquí suggereixen en gran manera que té en ment Deuteronomi 5:5, on Moisès diu: “En aquell moment, jo feia de mitjancer entre Jehovà i vosaltres per tal d'exposar-vos la paraula de Jehovà”.

Per més majestuosa que hagi estat el lliurament de la Llei al Sinaí, amb innombrables àngels presents, i per més important que hagi estat el paper de Moisès en la presentació de la Llei en aquell moment, es va tractar d'un lliurament indirecte. En contrast, la promesa de Déu va ser feta directament a Abraham (i, per tant, a tots els creients), ja que no hi va haver necessitat d'un mediador. Al cap i a la fi, per més important que sigui la Llei, no substitueix la promesa de la salvació mitjançant la gràcia i la fe. Al contrari, la Llei ens ajuda a entendre millor com de meravellosa és realment aquesta promesa.

Describeix la naturalesa dels encontres directes d'Abraham amb Déu. Quin benefici hi va haver en aquest contacte directe amb Déu? Considera Gènesi 15:1 al 6; 18: 1 al 33; i 22:1 al 18.

Pensa en alguns dels encontres que van tenir altres personatges bíblics amb Déu: Adam i Eva a l'Edèn (Gènesi 3); l'escala de Jacob (Gènesi 28); Pau, en el camí a Damasc (Fets 9). Potser no hagi experimentat una cosa tan dramàtica, però com se t'ha revelat personalment Déu? Pregunta't, també, si hi ha alguna cosa en la teva vida personal que pugui estar impeding que tinguis la classe d'intimitat i proximitat que va experimentar Abraham amb Déu. Si és així, quins passos pots donar per canviar?

PER ESTUDIAR I MEDITAR: “Durant la seva servitud, el poble havia perdut en gran mesura el coneixement de Déu i dels principis del pacte d'Abraham. Al alliberar-los d'Egipte, Déu va tractar de revelar-lis el seu poder i la seva misericòrdia per induir-los a estimar-lo i a confiar en ell. Els va portar al mar Roig, on, perseguits pels egipcis, semblava impossible que s'escapessin, perquè poguessin veure el seu total desemparament i necessitat d'ajuda divina; i llavors els va alliberar. Així es van omplir d'amor i gratitud vers ell, i van confiar en el seu poder per ajudar-los. Els havia lligat a ell mateix com el seu alliberador de l'esclavitud temporal.

”Però hi havia una veritat encara més gran que havia de gravar-se a les seves ments. Com havien viscut en un ambient d'idolatria i corrupció, no tenien un concepte veritable de la santedat de Déu, de l'extrema pecaminositat del seu propi cor, de la seva total incapacitat per obeir la Llei de Déu, i de la necessitat d'un Salvador. Tot això se'ls havia d'ensenyar” (PP 388).

“La Llei de Déu, pronunciada amb grandiositat aterridora des del Sinaí, és el dictamen de condemnaió per al pecador. Li correspon a la Llei condemnar, però no hi ha en ella poder per perdonar o redimir. És ordenada per vida; els que caminin en harmonia amb els seus preceptes rebran la recompensa de l'obediència; però causa servitud i mort per als que romanen sota la seva condemnaió” (“Comentarios de Elena G. de White”, *Comentario bíblico adventista*, vol. 6, pàg. 1.094).

PREGUNTES PER DIALOGAR:

1. Pensa en tot aquest assumpte de les promeses, especialment les promeses incomplertes. Com et vas sentir amb els que no van complir les seves promeses amb tu? Hi va haver diferència en el fet que la persona hagi tingut la intenció de complir-la i, després, no va poder o va canviar de parer, o si et vas adonar que la persona mai va tenir la intenció de complir-la? Què va passar amb el teu nivell de confiança després que la promesa no es va complir, pel motiu que fos? Què significa per a tu el fet de saber que pots confiar en les promeses de Déu? O, potser, la pregunta hauria de ser: Per començar, com pots aprendre a confiar en les promeses de Déu?
2. En quin sentit estem en perill de corrompre'ns amb el nostre entorn, al punt de perdre de vista les veritats importants que Déu ens ha donat? Com podem ser conscients de quines són aquestes influències corruptores, i com podem contrarestar-les?

RESUM: La promulgació de la Llei al Sinaí no va invalidar la promesa que Déu li va fer a Abraham, ni tampoc va alterar les clàusules de la promesa. La Llei va ser donada perquè el poble pogués copsar la veritable extensió de la seva pecaminositat i reconèixer la seva necessitat de la promesa que Déu va fer a Abraham i als seus descendents.